

Nr 269.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning på restitutionsupplag av tullrestitutionsgods; given Stockholms slott den 12 mars 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att i särskilda fall medgiva, att den rätt till tullrestitution eller befrielse från tullavgift jämlikt § 13 mom. 5 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor, vilken medgivits vissa näringsidkare för tiden intill utgången av år 1921, må, utan hinder av den i andra stycket av samma författningsrum meddelade preskriptionsbestämmelsen, intill nämnda tidpunkt åtnjutas i avseende å utländsk, efter utgången av år 1916 till förtullning angiven råvara, även om den exportvara, i vilken den ingår, icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

G U S T A F.

F. V. Thorsson.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDEŃ,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON,

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson anförde:

Jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, sådant detta författningsrum lyder enligt kungörelse den 11 juni 1915 (svensk författningssamling nr 252), äger Kungl. Maj:t att, i särskilt fall eller för viss tid, åt näringsidkare, som vill införa utländsk tullpliktig vara för att, med eller utan tillsats av inhemskt eller icke tullpliktigt utländskt råämne, använda densamma till framställning av exportvara, medgiva rätt att vid utförsel av sålunda framställd vara eller vid dess uppläggning å restitutionsupplag återbekomma erlagd tullavgift för den utländska tullpliktiga varan eller, ifall tullavgiften, efter vad i nämnda författningsrum sägs, ännu icke erlagts, njuta befrielse från dess gäldande.

I andra stycket av samma mom. 5 bestämes emellertid, bland annat, att ifrågavarande rätt skall anses förfallen med avseende å utländsk råvara, som ingår i exportvara, vilken icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag.

Önskar näringsidkare, åt vilken medgivits sådan rätt, som nu är sagd, anstånd med erläggande av tullavgifter för vara, som han i ovan angivna ändamål infört, till dess frågan avgjorts, huruvida befrielse från tullavgiften må njutas, är han, enligt bestämmelse i tredje stycket av förevarande mom. 5, till sådant anstånd berättigad, därest han, med anmälan om förhållandet, till generaltullstyrelsen avlämnar säkerhet, som styrelsen finner betryggande, för vad honom kan åligga att till tullkassan inbetala. Har, där anstånd med tullavgiftens erläggande ägt rum, exportvaran icke blivit utförd ur riket eller upplagd å restitutionsupplag inom sådan tid och under sådana omständigheter, att befrielse från tullavgiften må njutas, skall denna inbetalas till tullkassan jämte sex procent ränta därå från det den införda varan angivits till förtullning.

Vad med restitutionsupplag förstås framgår av § 13 mom. 7 tulltaxeförordningen. Där stadgas, att tullrestitution eller befrielse från tullavgift jämväl må medgivas, därest exportvaran i stället för att genast utföras upplägges i stapelstad under kronans lås å särskilt, för sådant ändamål inrättat upplag (restitutionsupplag) inom lägenhet, som tillhandahålles av staden eller vederbörande exportör och godkännes av tullverket. Därest godset icke inom ett år efter uppläggning å restitutionsupplag utförts, skall tullavgiften inbetalas till tullkassan. Närmare föreskrifter angående dylika upplag och villkoren för deras begagnande äro meddelade i kungörelsen den 10 november 1911 (nr 115) med föreskrifter angående restitutionsupplag och villkoren för dess begagnande.

Jag anhåller nu få anmäla uppkommen fråga beträffande utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning å restitutionsupplag av tullrestitutionsgods.

Genom resolution den 25 juni 1917 medgav Kungl. Maj:t aktiebolaget Keros i Södertälje på vissa villkor rätt att tillsvidare från och med den 1 juli 1917 intill utgången av år 1919 vid utförsel av, bland annat, glödstrumpor, vilka vid bolagets fabrik framställts genom avbränning av från utlandet i obränt skick införda, med toriumnitrat eller liknande ämnen impregnerade glödstrumpor av ramiegarn eller konstsilke, jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, återbekomma av bolaget erlagd tullavgift för de utländska materialier av ovan omförmälda slag, som använts till exportvarornas framställning, eller, ifall tullavgiften, efter vad i nämnda författningsrum sägs, vid utförseln ännu icke erlagts, njuta befrielse från dess gäldande. I sammanhang härmed förklarade Kungl. Maj:t, att rätten till tullrestitution eller

befrielse från tullavgift skulle avse även det fall, att utförselvaran upplades på restitutionsupplag.

Sedermera har Kungl. Maj:t enligt beslut den 19 juni 1919 förklarats, att den rätt till tullrestitution jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, vilken genom särskilda resolutioner medgivits åtskilliga näringsidkare för tiden intill utgången av år 1919, finge därefter av dem på oförändrade villkor fortfarande tillgodonjutas intill utgången av år 1921.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift anhåller nu aktiebolaget Keros om utsträckning med två år av den tid, inom vilken bolaget, enligt vad ovan sagts, skulle ur riket utfört ifrågavarande exportvara.

Till stöd för berörda framställning anför bolaget, att det på grund av de utomordentliga förhållanden, som varit rådande och fortfarande vore rådande i Ryssland, vilket land utgjorde bolagets egentliga avsättningsfält, varit bolaget omöjligt att kunna utföra och försälja dess tillverkningar inom författningsenlig tid.

*Kommerskollegium och
generaltullstyrelsen.*

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava, efter inhämtande av yttrande från tullkammaren i Södertälje, som därvid förebragt viss ytterligare utredning, den 28 januari 1920 avgivit infortrat utlåtande.

I berörda utlåtande, som inkom till finansdepartementet den 6 innevarande mars, anför ämbetsverken bland annat följande:

Av handlingarna i ärendet inhämtades bland annat, att av de utav bolaget under åren 1917—1919 till förtullning med rätt till tullrestitution enligt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen angivna glödstrumpor 9,413 kg., därför tullbeloppet utgjorde 84,717 kronor, den 22 december 1919 ännu icke blivit utförda, ävensom att för 5,721 kg. glödstrumpor med en belöpande tullavgift av 51,489 kronor den i samma författningsrum stadgade tvåårsfristen för utförsel sistnämnda dag redan utlupit. Bolaget, som finge anses hava styrkt, att dess export av här ifrågakomna varor alltsedan år 1916 huvudsakligen bedrivits på Ryssland, hade emellertid, även om bolaget icke varit i tillfälle att utföra den här avsedda exportvaran, dock kunnat vinna ännu ett års utsträckning av den i § 13 mom. 5 andra stycket bestämda tidsfristen för utförseln genom att upplägga varan å restitutionsupplag. Rörande orsaken till att bolaget icke begagnat sig av denna möjlighet hade tullkammaren i Södertälje anført, att de avbrända glödstrumporna vore förpackade en och en i cylinderformiga kartonger, vilket gjorde förpackningen synnerligen skrymmande, och att det således skulle behövas stora lokaler till restitutionsupplag, vilka bolaget skulle bliva nödsakat hyra ute i staden, enär det icke hade egna lämpliga lokaler. Utav ett av bolaget i ärendet företett av tullförvaltaren i Södertälje utfärdat intyg framginge vidare, att av bolagets i staden förhyrda upplagslokaler endast ett fåtal uppfyllde de i kungörelse den 10 november 1911 uppställda bestämmelserna angående lägenhet, avsedd för restitutionsupplag, samt att enligt tullförvaltarens personliga uppfattning det knappast vore möjligt att för här avsedda varor erhålla tillräckligt antal författningsenliga restitutionsupplagslokaler och att, även om detta vore möjligt, bolaget härigenom skulle förorsakas så

stora kostnader, att man kunde ifrågasätta, om den eventuella tullrestitutionen skulle bli av någon vidare betydelse. Med hänsyn till de av bolaget åberopade och styrkta omständigheterna och storleken av de tullbelopp, vilkas restitution frågan gällde, syntes det ämbetsverken billigt, att bolaget tillerkändes den begärda förmånen, för vilket fall framställning härom till riksdagen vore erforderlig. Emellertid kunde lätt inträffa, att förhållanden liknande dem, som utgjort hinder för sökandebolaget att inom författningsenlig tid fullfölja avsikten med importen av ifrågavarande utländska råvaror, kunde bereda motsvarande svårighet även för andra industriidkare. I den mån sådana fall framdeles under året uppkomme, skulle i stort sett möjlighet saknas att därutinnan göra framställning till riksdagen, varför sådana industriidkare skulle komma i en sämre ställning än sökandebolaget till förfång för återupptagandet av handelsförbindelserna med våra utländska marknader.

Ehuru någon utredning icke hunnit förebringas om och i vilken utsträckning man kunde förvänta ytterligare framställningar av här föreliggande art, ansåge sig ämbetsverken dock böra framhålla önskvärdheten och lämpligheten av att Kungl. Maj:t ägde riksdagens bemyndigande att i eventuellt förekommande fall av antydd beskaffenhet utan hinder av ovan berörda bestämmelse i § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen medgiva utsträckning av den däri stadgade tvåårsfristen för utförelse, dock ej i något fall längre än intill utgången av år 1921.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställa ämbetsverken, att Kungl. Maj:t måtte föreslå den nu samlade riksdagen att *antingen* bemyndiga Kungl. Maj:t i särskilda fall medgiva, att den rätt till tullrestitution eller befrielse från tullavgift jämlikt § 13 mom. 5 i gällande tulltaxeförordning, vilken medgivits näringsidkare för tiden intill utgången av år 1921, finge, utan hinder av den i andra stycket av samma författningsrum meddelade preskriptionsbestämmelse, intill sistnämnda tidpunkt åtnjutas i avseende å utländsk, efter utgången av år 1916 till förtullning avgiven råvara, även om den exportvara, i vilken den inginge, icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag, *eller ock*, därest denna framställning icke vunne riksdagens bifall, medgiva av ovannämnda aktiebolaget Keros begärd utsträckning beträffande ifrågavarande partier glödstumpor med två år, dock ej längre än intill utgången av år 1921, av den tid, inom vilken jämlikt nyssberörda författningsrum exportvara, framställd av utländsk vara, skall för tillgodonjutande av tullrestitution vara utförd ur riket eller intagen å restitutionsupplag.

Såsom kommerskollegium och generaltullstyrelsen framhållit, ligger det nära till hands att antaga att utom sökandebolaget jämväl andra industriidkare, som jämlikt Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 19 juni 1919 intill utgången av år 1921 tillgodonjuta rätt till tullrestitution jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, beredas svårigheter att inom författningsenlig tid utföra de utländska råvaror, för vilka tullrestitution eller befrielse från tullavgift medgivits. Då emellertid nu icke är känt i vad mån ytterligare

Departement-
chefen.

framställningar av här föreliggande art kunna förväntas, och sådana framställningar kunna inkomma vid tidpunkt, då riksdagens medgivande ej kan erhållas, anser jag mig böra tillstyrka ämbetsverkens förslag i vad detsamma avser utverkande från riksdagens sida av ett generellt bemyndigande för Kungl. Maj:t att i eventuellt förekommande med det förevarande liknande fall utan hinder av ovanberörda bestämmelse i § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen medgiva utsträckning av den däri stadgade tvåårsfristen för utförsel, dock ej i något fall längre än till utgången av år 1921.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen,

att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att i särskilda fall medgiva, att den rätt till tullrestitution eller befrielse från tullavgift jämlikt § 13 mom. 5 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor, vilken medgivits vissa näringsidkare för tiden intill utgången av år 1921, må, utan hinder av den i andra stycket av samma författningsrum meddelade preskriptionsbestämmelsen, intill nämnda tidpunkt åtnjutas i avseende å utländsk, efter utgången av år 1916 till förtullning angiven råvara, även om den exportvara, i vilken den ingår, icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bil. litt . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.